

ในบรรดาไม้ดอกหอมที่นิยมปลูกกันอยู่ทั่วมืองไทยหลากหลายชนิดนั้น

ต้นจำปีและจำปาก็เป็นพรรณไม้อีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในเรื่องของกลิ่นหอมและความสวยงาม พรรณไม้วงศ์จำปีจำปา ที่เรียกว่า Family Magnoliaceae นั้นมีความเด่นเป็นพิเศษคือ ทุกชนิดในวงศ์นี้ "มีดอกหอม"

หลายคนอาจจะสงสัยว่าทำไมจำปีชนิดนี้ จึงมีชื่อว่า "จำปีช้าง" ซึ่งจากการศึกษาของ ดร.ปิยะ เฉลิมกลิ่น และทีมนักวิจัยของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ก็ได้คำตอบคือ จำปีชนิดนี้มีผลขนาดใหญ่ที่สุดในโลกในกลุ่มพืชพวกเดียวกัน ผลยาวถึง 5-7.5 เซนติเมตร

อีกทั้งการได้เก็บตัวอย่างของจำปีชนิดนี้จากต้นเดิมที่ศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันท์ เคยเก็บในปี พ.ศ. 2533 มาตรวจสอบอย่างละเอียดก็พบว่าเป็น "ชนิดใหม่ของโลก"

โดยตั้งชื่อว่า

Magnolia citrata

Noot. & Chalermglin

ตีพิมพ์รายงานการตั้งชื่อในวารสาร BLUMEA ฉบับที่ 52 หน้า 559-562 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ชื่อระบุชนิด

citrata

ตั้งขึ้นเนื่องจากเยื่อหุ้มเมล็ดมีกลิ่นรุนแรงมากเหมือนตะไคร้

สถานภาพของจำปีช้างในถิ่นกำเนิด จัดเป็นพรรณไม้ที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ เป็นพรรณไม้ถิ่นเดียวของไทย มีต้นแม่พันธุ์เหลืออยู่ในถิ่นกำเนิดเพียงไม่กี่ต้น กระจายพันธุ์อยู่เฉพาะบนยอดเขาสูงมากกว่า 1,200 เมตร ในจังหวัดเชียงใหม่ เลย และน่าน

ผลและทรงพุ่มของจำปีช้าง

เอกสารอ้างอิง

P. Chalermglin and H.P.Nooteboom. 2007. A new species of and a new combination in *Magnolia* (Magnoliaceae). *Blumea* 52:559-562.

ปิยะ เฉลิมกลิ่น. 2545. แมกโนเลียเมืองไทย. กรุงเทพฯ. บ้านและสวน. 188 น.

ข้อมูลเพิ่มเติม

<http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9510000032418>